

ת"פ 23774/03/17 - מדינת ישראל נגד עובד מנג'ם

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 23774-03-17 מדינת ישראל נ' מנג'ם
בפני כב' השופט עמית מיכלס
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
עובד מנג'ם

בשם המאשימה: עו"ד עידן סטולוב

בשם הנאשם: עו"ד ישראל קליין

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר דיוני שכלל את תיקון כתב האישום, בעבירה הבאות: **גידול סם מסוכן**, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); **החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; **נטילת חשמל, מים או גז בגניבה**, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין) (להלן: התיק העיקרי).

בהמשך, צירף הנאשם את ת"פ 52753-08-17, אף הוא לאחר תיקון כתב האישום, והורשע על יסוד הודאתו בעבירה של **הפרת הוראה חוקית**, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין (להלן: התיק המצורף).

2. מעובדות כתב האישום המתוקן בתיק העיקרי עולה שביום 4.11.2016 חתם הנאשם על חוזה שכירות למשך 12 חודשים ושכר דירה בראשון לציון (להלן: "הדירה") במטרה להקים בה מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס. במועד שאינו ידוע, עובר ליום 1.3.2017, הקים הנאשם בדירה מעבדה לגידול קנאביס, אבזר את הדירה בציוד רב שנועד לצורך הקמת מעבדה, שתל את השתילים וגידל אותם. לצורך גידול הסם התחבר הנאשם בדרך עקיפה לנתיבי מעגל חשמליים (פאזה) בלוח החשמל ונטל במרמה חשמל שאינו זכאי לו בשווי של אלפי שקלים, בסכום שאינו ידוע במדויק.

ביום 1.3.2017 נתפסו בדירה משקל אלקטרוני, אקדח אויר ובו מחסנית ריקה, 124 שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 11.5 ק"ג נטו, וסם מסוכן מסוג קנאביס בתפזורת, במשקל של 1.90 ק"ג נטו.

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בתיק המצורף, ביום 27.8.2017 לאחר חצות, עת הסתובב ברחובות ראשון לציון ביחד עם אחרים, הפר הנאשם החלטת בית משפט לפיה אמור היה לשהות במעצר בית בפיקוח, למעט יציאות יומיות שאושרו לו בליווי ובפיקוח בכל יום בין השעות 18:00 ועד 22:00.

4. במסגרת ההסדר הדיני בין הצדדים בתיק העיקרי, הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר. עוד הסכימו הצדדים על חילוט כלל המוצגים שנתפסו בתיק. אשר לתיק המצורף, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו יעתרו במשותף להשית על הנאשם עונש של מאסר על תנאי.

5. בסופו של יום הוגשו מטעם שירות המבחן שני תסקירים, שלא כללו המלצה שיקומית.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

6. מטעם הנאשם הוגשו מסמכים רפואיים המעידים על מצבה הרפואי של אמו, המאובחנת עם פיגור שכלי (נ/1); מכתב מעמותת "אפשר" מיום 14.12.20, ממנו עולה שהנאשם החל טיפול גמילה מסמים במסגרתה בחודש יוני 2020 ונכח ב- 7 מפגשים. עוד צוין שהנאשם "עומד להתחיל טיפול מסודר" (נ/2); מכתב ממעסיקו של הנאשם המעיד על שביעות רצונו מתפקוד הנאשם כעובד מסור וחרוץ במכולת שבבעלותו (נ/3).

לאחר שנשמעו הטיעונים לעונש העביר הסנגור, בהסכמת המאשימה, מסר בכתב מאמו של הנאשם, ממנו עולה שהיא נתקפה חרדה כאשר שמעה שבנה עלול להישלח לרצות מאסר. האם ביקשה למסור כי אין לה מישהו אחר זולת הנאשם שידאג לה לקבלת טיפול רפואי ואוכל, והביעה תחינתה כי בית המשפט ירחם על שניהם.

7. ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם ועל נסיבות ביצוע העבירות. בין היתר ציין את התכנון שקדם לעבירות, נטילת החשמל בגניבה בשווי אלפי שקלים, הכמות הגדולה של הסמים שהוחזקו במעבדה כשהם מוכנים להפצה, וכן את מספר השתילים הרב, במשקל כולל של 11.5 ק"ג, המעידים על פוטנציאל נזק גדול. ב"כ המאשימה עתר לקבוע מתחם ענישה זהה למתחם שנקבע בעבירות סחר בסמים, אשר לדידו אמור לנוע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

אשר לעונשו של הנאשם - בשים לב להתמכרותו של הנאשם לסמים ולסירובו להשתלב בהליך טיפולי, ונוכח הערכת שירות המבחן לפיה קיים סיכון להישנות עבירות והיעדר המלצה שיקומית, ביקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר באמצע מתחם הענישה, לצד קנס ופיצוי לחברת החשמל, פסילת רישיון נהיגה בפועל ופסילת רישיון נהיגה על תנאי. כן ביקש התובע לחלט את כלל המוצגים בהתאם להסכמות הצדדים. ביחס לתיק המצורף שעניינו הפרת הוראה חוקית, עתר להטיל על הנאשם עונש של מאסר מותנה, בהתאם להסדר הטיעון.

8. מנגד, עתר ב"כ הנאשם להסתפק בעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, תוך שטען שעתירתה העונשית

של המאשימה מוגזמת ובלתי מידתית. הסנגור לא הציע מתחם ענישה מפורש, אולם גרס כי בהתאם למשקל השתילים שנתפסו, תחתית המתחם עומדת על עונש מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות. לשיטת ההגנה, שירות המבחן "פספס" את העניין המרכזי ביחס לנאשם - מצבה של אמו הלוקה בפיגור שכלי עמוק עם הגבלה שכלית חמורה, כמתואר במסמכים הרפואיים (נ/1). ב"כ הנאשם תיאר באריכות את היכרותו רבת השנים עם הנאשם ומשפחתו, אז ייצג לראשונה את אמו של הנאשם כנאשמת אשר הציתה את ביתה עם שני ילדים קטנים, אחד מהם הוא הנאשם. עוד ציין כי מדובר באישה אלימה עם בעיות נפשיות, בעלת שיפוט ליקוי, עם קווים פסיכויים והפרעות קשות בהתנהגות. לדבריו, הנאשם גדל בתנאי דלות ועוני, מגיל צעיר הפך ל"אביה של אמו", לקח אותה לבתי חולים לצורך קבלת טיפול פסיכיאטרי ודאג לכל מחסורה. להערכתו, זוהי הסיבה האמתית לכך שהנאשם הוצא מבית הספר בגיל 12 על ידי אמו, ולא משום שביקשה למנוע חשיפתו לחברה שולית, כאמור בתסקירים. לדברי הסנגור האם מנעה את גיוסו של הנאשם לצבא וככלל לאורך חייו הצרה את צעדיו ומנעה ממנו להתפתח.

לדידה של ההגנה, נוכח נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם והעובדה כי מעד לראשונה בחייו, יש "לחבקו" ולעודדו להמשיך בשיקום, תוך הימנעות משליחתו למאסר ממש. בעניין זה הפנה הסנגור אף למסקנות וועדת דורנר. עוד ביקש ב"כ הנאשם שלא להטיל על הנאשם פיצוי לחברת החשמל, בשים לב למצבו הכלכלי הקשה. אשר לעתירת המאשימה לפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם, ביקש שזו תהא על תנאי בלבד על מנת שלא לפגוע בשיקומו.

אשר לתיק המצורף - הוטעם כי מדובר בהפרה טכנית בלבד ולכן יש לכבד את עתירת הצדדים להטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה.

9. ב"כ הצדדים הגישו פסיקה התומכת, לגישתם, בעתירותיהם העונשיות.

10. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, סיפר על כך שסנגורו סייע לו למצוא "דרך טובה בחייו", וכי בעזרתו החל בטיפול במסגרת עמותת "אפשר", אותו הוא משלב עם עבודה. לדבריו, ניתן לראות כי מזה תקופה הוא נמנע מ"שטויות" ושומר על עצמו.

קביעת מתחם העונש ההולם

11. קביעת מתחם העונש ההולם לאירוע הפלילי נעשית בהתאם לעיקרון המנחה בענישה, היינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעיקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

מאחר שבתיק המצורף הגיעו הצדדים לעונש מוסכם, הדיון במתחם הענישה יתמקד בעבירות בהן הורשע בתיק העיקרי.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות

12. במעשיו פגע הנאשם בערך החברתי שעניינו שמירה על שלום הציבור, בריאותו ובטחונו. בהקשר זה יש להזכיר את הנזק הישיר והעקיף הנגרם למשתמשים ולציבור בכללותו ואת הנחייתו הברורה של בית המשפט העליון להחמיר בענישת סוחרי הסמים [ראו למשל: ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה, פסקה 4 (4.4.2012); ע"פ 2000/06 מדינת ישראל נגד ויצמן, פסקה 5 (20.7.2006); ע"פ 6747/11 מדינת ישראל נ' אבו רקייק, פסקה 9 (3.1.2013)].

בעפ"ג (ת"א) 46738-09-14 מדינת ישראל נ' צקבאשווילי (31.12.2014) עמד בית המשפט על "מקומה הערכי" של עבירת גידול סמים:

"גידול סמים לשיטתנו כמוהו, מבחינת החומרה, כסחר והפצת סמים. לא זו בלבד, אלא שבהינתן המציאות הנוכחית שבה גידול הסמים הפך להיות מכת מדינה יש להילחם בו בחומרה כאשר הביטוי לכך יהיה בהרמת רף הענישה. המגדלים והמפיצים מצויים באותו מקום עצמו מבחינה ערכית ומעשית גם יחד. שניהם גורמים לכך שכמות סם מוצאת דרכה לשוק הסמים הרווי ממילא. הגידול, הסחר והיבוא, תהא הדרך לכניסתו לשוק של הסם אשר תהא - המכורים לסמים עושים בעזרתו צעד נוסף במדרון הסמים ומי שאינו מכור עדיין, יכול ויעשה את הצעד הראשון והקריטי בדרך להתמכרות לסם. הפגיעה בערך המוגן היא אותה פגיעה. ספציפית באשר למעבדות סמים: לצערנו, שוב ושוב אנו נתקלים במקרים כדוגמת המקרה הנוכחי..." (ההדגשות אינן במקור - ע.מ.).

עוד נקבע שנוכח חומרתן הרבה של עבירות הסמים, ככלל יש לבכר בעבירות אלו את שיקולי ההרתעה על פני שיקולי האישיים של הנאשם (ר' ע"פ 1274/16 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (6.10.2016); ע"פ 4592/15 פדידה נ' מדינת ישראל, פסקה לז (8.2.2016)). הלכה זו יושמה לא אחת גם ביחס למגדלי סמים, גם במצבים בהם עברו הליך שיקומי [ראו למשל רע"פ 666/20 עמרם נ' מדינת ישראל (3.2.2020) (להלן: עניין עמרם); עפ"ג (מרכז) 76025-01-19 שובל ואח' נ' מדינת ישראל (15.7.2019) (להלן: עניין שובל)].

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

13. מכתב האישום עולה שהנאשם שכר את הדירה על מנת שתשמש כמעבדת סמים ואבזר אותה בציוד רב על מנת לגדלם, ללמדנו על תכנון מוקדם ועל ההוצאות הגבוהות שהיו כרוכות לצורך הוצאת התכנון מן הכוח אל הפועל. בדירה נתפסו 124 שתילי קנאביס, שהגיעו למשקל של כ- 11.5 ק"ג. בנקודה זו ראוי לציין כי פוטנציאל הפקת הסם, נלמד ממספר השתילים, להבדיל ממשקלם, זאת מן הטעם שאין להלום כי חומרת המעשים תיגזר מעיתוי התפיסה ומעיתוי החלטת המשטרה לפעול נגד המגדל [ראו והשוו, לשם הדוגמא בלבד, ת"פ (מרכז-לוד) 8843-02-15 מדינת ישראל נ' שי בוז'רנו (6.4.2017) (להלן: עניין בוז'רנו); עניין שובל].

בעניינו, מספר השתילים הרב מלמד על אפשרות הפקת סם בכמות גדולה, וכפועל יוצא מכך על פוטנציאל נזק משמעותי, ככל שהסם היה מופץ. על כך יש להוסיף שהנאשם החזיק בדירה 2 ק"ג נוספים של קנאביס בתפזורת, מוכנים להפצה, וכן משקל אלקטרוני המלמד אף הוא על כוונת הנאשם לסחור בסם.

משנה חומרה יש לראות בכך שלצורך גידול הסם נטל הנאשם בגניבה חשמל בשווי אלפי שקלים.

14. מתסקיר שירות המבחן עולה שהרקע לביצוע העבירות הוא כלכלי, כאשר הנאשם ביקש לכסות חובות שצבר, בין היתר גם לגורמים שוליים. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי הגורמים השוליים הציעו לו לשכור את הדירה עבורם על מנת לכסות את חובותיו, אולם בהיעדר הוכחה לאמור, ובשים לב לעובדות כתב האישום המתוקן, יש לראות בנאשם המעורב היחיד בביצוע העבירות.

משך תקופת הגידול אינה ארוכה, לכל היותר 4 חודשים (בהתאם למועד החתימה על חוזה השכירות) ואולם לא ניתן לדעת כמה זמן היה ממשיך הנאשם בעיסוקו זה, אלמלא היה נתפס.

בנסיבות אלו, מידת הפגיעה של העבירות שביצע הנאשם בערכים המוגנים היא משמעותית.

מדיניות הענישה

15. על מדיניות הענישה בעבירות של גידול שתילי קנאביס בכמות אותה גידל הנאשם, ניתן ללמוד, בין היתר, מפסקי הדין הבאים:

א. ברע"פ 2675/17 ארצי נ' מדינת ישראל (23.8.2017), אושר עונש מאסר של 9 חודשים (הכולל הפעלת מאסר מותנה) שהוטל על נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בגידול 148 שתילי קנאביס במשקל של 5.63 ק"ג נטו במקלט ביתו, בהחזקת סמים לצריכה עצמית ושלא לצריכה עצמית, וכן ציוד רב שנועד לגידול הקנאביס.

בית המשפט העליון ציין כי בערכאה הדיונית נקבע מתחם ענישה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר לריצוי בפועל ולא מצא להתערב במתחם זה.

ב. ברע"פ 7005/14 דגן נ' מדינת ישראל (30.11.2014), אושר עונש של 10 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית שנגזרו על נאשם שגידל בביתו קנאביס במשקל של כ-2.7 ק"ג, כאשר לטענתו הסם גודל לצריכתו העצמית עקב מצבו הרפואי. לנאשם עבר פלילי והתסקיר בעניינו לא היה חיובי.

ג. ברע"פ 6987/13 אברמוב נ' מדינת ישראל (21.10.2013), אושר עונש של 12 חודשי מאסר וענישה נלווית שהושתו על נאשם נעדר עבר פלילי שהורשע, על יסוד הודאתו, בגידול שתילי קנאביס במשקל של כ-10 ק"ג ממניע כלכלי, ובהחזקת אביזרים ששימשו אותו לגידול הסמים.

ד. ברע"פ 7009/20 ישראילוב נ' מדינת ישראל (6.12.2020) אושר עונש של 13 חודשי מאסר בפועל לנאשם שגידל בדירה ששכר שתילי קנאביס במשקל של 22 ק"ג. בית המשפט העליון ציין בפסק הדין את מתחם הענישה שנקבע - 13-25 חודשי מאסר בפועל - ולא מצא להתערב במתחם או בעונש שהוטל על הנאשם.

ה. בעפ"ג (מרכז) 8650-04-15 שורץ נ' מדינת ישראל (22.12.2015), אושר עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לנאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בגידול 146 שתילי קנאביס במשקל כולל של 2.69 ק"ג, תוך שימוש בצידוד ייעודי. באותו מקרה אישרה ערכאת הערעור מתחם ענישה שנע בין 6 ל- 24 חודשי מאסר שנקבע על ידי הערכאה הדיונית.

ו. בת"פ (ראשל"צ) 33663-09-16 מדינת ישראל נ' שובל ואח' (20.12.2018), נדרשתי למקרה בו גידלו שני נאשמים 98 שתילי קנאביס ו-315 ייחורים במשקל כולל של כ- 5.5 ק"ג, והחזיקו עוד 172 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס בדירה ששכרו לשם כך, במשך כ-9 חודשים, תוך נטילת חשמל במרמה בשווי של למעלה מ-70,000 ש"ח. בנסיבות אותו מקרה, ובהתבסס על הפסיקה הנוהגת, מצאתי לקבוע מתחם עונשי הנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר ולהעמיד את עונשם של הנאשמים על 10 חודשי מאסר. מתחם העונש שנקבע, כמו גם העונש שהוטל על הנאשמים, אושרו על ידי בית המשפט המחוזי (ראו עניין שובל).

ז. בת"פ (ראשל"צ) 44666-10-18 מדינת ישראל נ' מתוק (20.9.2020) הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון למכור קנאביס לסוכן במשקל של כ-50 גרם, וכן בגידול 108 שתילי קנאביס במשקל 2.7 ק"ג בביתו תחת גוף תאורה ייעודי. נוסף על כך החזיק הנאשם בסמים מסוגים שונים בכמויות קטנות. באותו מקרה מצאתי לקבוע מתחם עונשי הנע בין 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת ניסיון הסחר בסם ובגין עבירות גידול והחזקת הסמים נקבע מתחם כולל הנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר. בסופו של יום נגזר על הנאשם עונש כולל של 16 חודשי מאסר בפועל. ערעור על גזר הדין תלוי ועומד בבית המשפט המחוזי [עפ"ג (מרכז) 36460-11-20].

ח. מטעם המאשימה הוגשו גזרי דין נוספים של הערכאות הדיוניות, המלמדים אף הם על מתחמי ענישה דומים [ת"פ (נתניה) מדינת ישראל נ' בן נס (19.7.2020); ת"פ 9437-06-18 (רמלה) מדינת ישראל נ ג דון (12.2.2019)].

16. מטעם ההגנה הוגשו פסקי דין נוספים, אולם לאחר בחינתם מצאתי שברובם המכריע הם אינם משקפים את רמת הענישה הנוהגת. כפי שציין בית המשפט המחוזי בעניין שובל, על אף קיומם של פסקי דין וגזרי דין מקלים יותר, בהם נגזרו על מגדלי סמים עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, הרי ש"ענישה מקלה זו אינה בגדר הכלל, אלא אושרה במקרים של 'שיקום יוצא דופן' או 'דרמטי'... משיקולים של אחידות הענישה... או גובשה הסכמה על רקע מצב רפואי או משפחתי מורכב" (עניין שובל, פסקה 28, והפסיקה המוזכרת שם).

א. בעפ"פ 4474/19 אבו סבילה נ' מדינת ישראל (6.1.2020) הוקל עונשו של נאשם בן 19 אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של סיוע לגידול סם מסוכן (109 ק"ג) והועמד על 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. ההבדלים מענייננו מדברים בעד עצמם.

ב. בעפ"ג (מרכז) 66585-03-19 מדינת ישראל נ' אבו עלאן (18.6.2019) הוחמר עונשו של נאשם שהורשע בגידול 191 שתילי קנאביס במשקל כולל של 42.5 ק"ג, כך שחלף 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות הוטלו עליו 10 חודשי מאסר בפועל, לאחר התחשבות בעברו הנקי ולאחר שנמצא שביצע את העבירות

בשל מצוקה כלכלית. עוד נקבע כי מתחם הענישה שקבעה הערכאה הדיונית - 10-36 חודשי מאסר בפועל - נמוך מדי ויש להעמידו על 14-36 חודשי מאסר בפועל.

ג. בעפ"ג (חיפה) 49266-02-17 אוחיון נ' מדינת ישראל (16.3.2017) אושר מטעמי שיקום עונש עיקרי של של"צ, לנאשם שהורשע בגידול 12.85 ק"ג קנאביס ובהחזקת כמויות קטנות של חשיש וקנאביס, לאחר שנקבע בערכאה הדיונית מתחם עונש הולם הנע בין מאסר בעבודות שירות ועד לשנת מאסר. מקרה זה נבדל מעניינו, לא רק בעניין השיקום, אלא גם בשל העובדה שהסם גודל בבית הנאשם, להבדיל ממקום ייעודי שנשכר לשם כך.

ד. בעפ"ג (מרכז) חכים נ' מדינת ישראל 58261-02-18 (29.5.2018) אושר עונש עיקרי של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, תוך חריגה ממתחם הענישה שהועמד על 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, לנאשם שהורשע בגידול קנאביס במשקל של כ- 33 ק"ג. ביסוד החריגה מהמתחם הליך שיקומי משמעותי של גמילה מסמים בקהילה טיפולית סגורה ובהמשך בהוסטל, במשך למעלה משנה.

ה. בת"פ (חדרה) 50306-11-17 מדינת ישראל נ' רוס ואח' (לא פורסם) (22.1.2020) גידלו הנאשמים 160 שתילי קנאביס (44.55 ק"ג). באותו מקרה נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר קצר בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל, תוך התחשבות, בין היתר, בשיהוי חריג של קרוב לשנתיים בהגשת כתב האישום. כמו כן, בשונה מעניינו הוגשו תסקירים חיוביים על אודות הנאשמים אשר המליצו על עונשי של"צ. בסופו של דבר נגזרו על הנאשמים 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ו. בת"פ (שלום ת"א) 33150-11-19 מדינת ישראל נ' אטיאס (14.7.2020) הורשע הנאשם בגידול עשרות שתילי קנאביס במשקל כולל של למעלה מ-9 ק"ג נטו בדירה ששכר לשם כך. לאחר שנקבע מתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, הושתו על הנאשם 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד ענישה נלווית. באותו מקרה מדובר היה בנאשם מכור לסמים, ללא עבר פלילי, שעבר הליך טיפולי במסגרת צו פיקוח המעצר, אולם לא שעה להמלצת שירות המבחן להמשיך בהליך השיקום.

17. אשר על כן, בהתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כפי שפורטו לעיל, לרבות החזקת הסמים ונטילת החשמל במרמה, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, תוך מתן עדיפות לערכאות הגבוהות על פני הערכאות הנמוכות, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין האירועים המתוארים בתיק העיקרי נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם - נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

18. הנאשם כבן 26, נעדר עבר פלילי, אולם נדון בעבר פעמיים בבית משפט לנוער בעבירות רכוש ואלימות, כאשר ההליכים נגדו הסתיימו מבלי שהורשע.

19. כחלק מההסדר הדיני הופנה הנאשם, כאמור, לשירות המבחן. ואולם, כבר בתסקיר הראשון מיום 17.2.2020 נמסר שהנאשם לא הגיע למפגשים אליהם זומן, ובהתאם לא ניתנה המלצה שיקומית לגביו. הזדמנות שנייה ניתנה לנאשם לאחר שהבהיר בדיון שהתקיים ביום 24.2.2020 שלא התייצב בשירות המבחן עקב מצבו הרפואי.

מהתסקיר המשלים מיום 10.6.2020 עלה כי נכון למועד הכנתו, לא עבד הנאשם משך 3 שנים, הוא נעדר סדר יום ומקור פרנסה, כשהוא מייחס זאת למוגבלותה של אמו, עמה הוא מתגורר, ולטיפול בה. ואכן, מצבו המשפחתי של הנאשם מורכב. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן ילדות סוערת בצל גדילתו עם אם הלוקה בנפשה. לאורך השנים לא היה הנאשם בקשר עם אביו שניהל אורח חיים התמכרותי לסמים ונפטר לפני עשור. אחיו היחיד מנהל אורח חיים עברייני ומרצה כיום מאסר. הנאשם מסר כי בן זוגה של אמו מזה שנים, שהיווה עבורו דמות הורית משמעותית, נפטר כחצי שנה לפני מועד כתיבת התסקיר והוא עודנו מתמודד עם האובדן.

20. מבדיקת שתי שמסר הנאשם, נמצא שהוא משתמש בקנאביס, כאשר לטענתו השימוש בסם, כמו גם באלכוהול, נעשה בנסיבות חברתיות בלבד. הנאשם לא התייצב לבדיקת שתן נוספת. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו מחובר לבעייתיות במצבו וציין כי הגם שהביע נכונות מילולית לשיתוף פעולה, ניכר שהוא מונע ממוטיבציה חיצונית להיטיב מצבו המשפטי. יש לציין שהנאשם הופנה במסגרת הליך המעצר ליחידה לטיפול בהתמכרויות, אולם התקשה לשתף פעולה ולהתמיד בביצוע בדיקות שתן. עם סיום צו פיקוח מעצר בן 6 חודשים שהוטל על הנאשם, נעשה ניסיון להמשך טיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות, אולם זה לא צלח והנאשם ניתק קשר עם היחידה לאחר מספר בודד של מפגשים. לאור עמדותיו של הנאשם, קשייו ליטול אחריות למצבו ובהיעדר בשלות לטיפול, נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית בעניינו.

21. הנה כי כן, מתסקירי המבחן מצטיירת תמונה מדאיגה של אדם צעיר אשר אינו ער לבעיית ההתמכרות ממנה סובל כמו גם לבחירותיו הבעייתיות, ומחזיק בעמדה קורבנית הנותנת לגיטימציה להתנהגות פורעת חוק במצבי חוסר אונים או מצוקה. הנאשם לא השכיל לשתף פעולה עם ההליך הטיפולי שהוצע לו, ולפיכך לא ניתנה כל המלצה בכיוון זה, חרף נזקקות טיפולית בולטת. בהתאם נקבעה רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות מצד הנאשם.

22. הגם שלא ניתן להתעלם מהרקע המשפחתי הקשה בו צמח הנאשם, כפי שתואר הן בתסקיר המבחן ובעיקר מפי סגורו, הרי שאין בנסיבות אלו כדי לגבור על עיקרון ההלימה ושיקול ההרתעה (ר' עניין עמרם ועניין שובל), במיוחד כאשר להערכת גורמי המקצוע קיים עדיין סיכון משמעותי להישנות העבירות. בהקשר זה יש להדגיש כי אין די בהליך הטיפולי בו השתלב, על פי הנטען, הנאשם לאחרונה ובהשתלבותו בעבודה מזה כחצי שנה, על מנת להטות את הכף לטובת העדפת שיקולי השיקום. במכתב שהגיש הנאשם מטעם עמותת "אפשר" צוין כי כל שבוע עד כה הוא תהליך אבחוני וכי הנאשם טרם החל תהליך של טיפול ייעודי. התנהלות זו, חרף חלוף הזמן וההזדמנויות הרבות שניתנו לנאשם, מחזקת את מסקנת שירות המבחן לפיה אין בכוונתו להשתלב בהליך שיקומי כלשהו, וכי כל אמירה בעניין זה מטרתה להיטיב את מצבו המשפטי. בנסיבות הללו, בהינתן הכלל לפיו ככלל ייסוגו נסיבותיו האישיות של הנאשם מפני האינטרס הציבורי שבמיגור עבירות הסמים החמורות, לא מצאתי כל הצדקה לחריגה ממתחם העונש שנקבע.

23. נקודות הזכות העומדות לנאשם - היעדר עבר פלילי והעובדה כי זהו מאסרו הראשון, נסיבותיו האישיות הקשות, הודאתו והיחסיון בזמן שיפוטי. שיקול משמעותי נוסף הוא ההשלכה הצפויה של עונש המאסר על אמו של הנאשם. נתון

חשוב זה, כמו גם חלופה הזמן, מעל 4 שנים מיום ביצוע העבירות המרכזיות, הובילני למסקנה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה שנקבע, חרף התנהלותו אל מול גורמי הטיפול עד כה. ואולם, על אף הנסיבות הקשות, בהעדר אופק שיקומי, לא מצאתי לחרוג ממתחם זה.

24. בשל מצבו הכלכלי הרעוע של הנאשם אשר עד לאחרונה לא עבד, בהינתן החובות הכספיים בהם הוא נתון ועונש המאסר אותו עתיד לרצות, מצאתי להימנע מלהטיל עליו קנס, ולהסתפק תחתיו בהתחייבות. לצד זאת מצאתי לחייב את הנאשם לפצות את חברת החשמל על הנזק שגרם לה, כאשר הרבה לפני משורת הדין, ייקבע פיצוי סמלי בלבד.

25. לגבי התיק המצורף, מצאתי לאמץ את העונש עליו הסכימו הצדדים, בהינתן שמדובר בהפרת הוראה חוקית שאינה נמצאת ברף גבוה של חומרה ולא נלוו לה עבירות נוספות.

26. אשר על כן, על מעשיו בתיק העיקרי (ת"פ 23774-03-17) אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 2.3.2017 - 10.3.2017 ומיום 27.8.2017 - 28.8.2017.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר במתקן כליאה "הדרים", או בכל מקום עליו יורה שב"ס, ביום 21.3.2021 עד השעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ב. מאסר למשך 6 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר על כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

ג. פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים במשך 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר.

ד. הנאשם יתחייב להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר מלבצע עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע, וככל שיבצעה ישלם סך של 3,000 ש"ח.

ה. פיצוי בסך ₪ 1,000 לחברת החשמל. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.5.2021 ויועבר לחברת החשמל בהתאם לפרטים שיימסרו על ידי המאשימה למזכירות בית המשפט בתוך 7 ימים.

על מעשיו בתיק המצורף (ת"פ 52753-08-17) אני גוזר על הנאשם מאסר למשך 6 חודשים, אותו לא ירצה אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר עבירה של הפרת הוראה חוקית.

27. ניתן בזאת צו כללי למוצגים. הסמים יושמדו.

28. ערבויות והפקדות שניתנו במסגרת התיקים בהם הורשע הנאשם, או באחד או יותר מהליכי המעצר הקשורים אליהם, ישמשו לצורך הבטחת התייצבות הנאשם לביצוע עונש המאסר. עם תחילת ריצוי עונש המאסר, יושב הכסף לידי הנאשם, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

29. המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז - לוד בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' אדר תשפ"א, 15 פברואר 2021, במעמד הצדדים.